

Kozieł, Beata; Pavera, Libor

70 let bohemistiky v Budapešti : zpráva z mezinárodní konference

Slavica litteraria. 2025, vol. 28, iss. 1, pp. 178-[181]

ISSN 2336-4491 (online)

Stable URL (DOI): <https://doi.org/10.5817/SL2025-1-17>

Stable URL (handle): <https://hdl.handle.net/11222.digilib/digilib.83742>

License: [CC BY-SA 4.0 International](https://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/)

Access Date: 02. 03. 2026

Version: 20260223

Terms of use: Digital Library of the Faculty of Arts, Masaryk University provides access to digitized documents strictly for personal use, unless otherwise specified.

70 let bohemistiky v Budapešti – zpráva z mezinárodní konference

Beata Koziel — Libor Pavera (Bielsko-Biała)

Ve dnech 5. až 6. června 2025 se na Filozofické fakultě Univerzity Loránda Eötvöse v Budapešti konala mezinárodní konference 70 let bohemistiky v Budapešti (1955–2025), pořádaná u příležitosti významného jubilea tamní katedry. Akce proběhla pod záštitou Velvyslanectví České republiky v Budapešti a Ústavu slovanské a baltské filologie FF ELTE.

Slavnostního zahájení se ujala Judit Bóna, proděkanka fakulty, Eva Dvořáková, velvyslankyně ČR, a Róbert Kiss Szemán, ředitel pořádacího ústavu. V jejich vystoupeních zaznělo poděkování generacím učitelů i studentů a zdůraznění česko-maďarských kulturních vazeb, které bohemistika v Budapešti po sedmdesát let spoluvytváří.

Plenární přednášky

Úvodní blok zahájil Stefan Michael Newerkla (Vídeň), který představil 250 let bohemistiky na Vídeňské univerzitě a její propojení s vývojem hungaristiky. Martina Šmejkalová (Univerzita Karlova) přiblížila osudy české bohemistiky v letech 1939–1945

a poukázala na úzký vztah mezi vědou a dobovým ideologickým tlakem. Jaroslav David (Ostravská univerzita) prezentoval výsledky z oblasti současné české exonymie, mj. s ohledem na toponyma z území Maďarska. Miroslav Vepřek (Univerzita Palackého) se věnoval roli staroslověnštiny v raných etapách české kultury a písemnictví. Plenární blok uzavřel Róbert Kiss Szemán (ELTE) výkladem k *Slávy dceři* a jejím funkcím v Kollárově díle. Diskuse ukázala živý zájem publika o historickou i metodologickou perspektivu a o paralely mezi českou a maďarskou kulturní tradicí.

Sekční jednání

V jednotlivých sekcích se ukázala tematická pestrost současné bohemistiky. Lingvistické příspěvky se věnovaly aktuálním syntaktickým jevům (např. redundanci zájmeného subjektu v mluvené češtině), problematice kontaktních vlivů (slovinsko-česká homonymie, lexikální hungarismy zprostředkované romštinou) i současným jazykovým inovacím

v prostředí internetu. Literárně zaměřené referáty přinesly podnětné úvahy o metodologii české literární vědy (např. konzervativní i inovativní aspekty v díle Františka Všetického probíral Ivo Pospíšil), o avantgardní poetice Vítězslava Nezvala i o rukopisných památkách na pomezí české, uherské a polské tradice. Translatologická část byla zaměřena na překladatelské strategie a recepci české literatury v jiných kulturních prostředích, mj. na překlady Holana a Čapka do rumunštiny nebo na slovinský překlad Kunderova *Žertu*. Významná byla také didaktická sekce, která ukázala mezinárodní záběr bohemistiky – od výuky češtiny v Oxfordu a v Jižní Koreji po reflexi problémů, s nimiž se setkávají studenti v Maďarsku či Portugalsku. Historické a kulturologické bloky připomněly obraz Čechů v maďarské společnosti, reflexi revolučních událostí let 1848–1849, ale i otázky literární tradice a symboliky ve středoevropském prostoru. Zejména v příspěvcích sekce kulturologické bylo slyšet o prolínání české a maďarské kultury.

Významnou roli sehrála účast českých slavistů, kteří jsou zároveň členy slavistických společností a spolků v ČR – jmenujme alespoň Miloše Zelenku, Libora Pavera nebo Martina Schacherla. Jejich vystoupení podtrhla úzké vazby mezi českou a maďarskou slavistikou

a ukázala, že budapešťská konference byla nejen připomínkou historie, ale i prostorem pro současný odborný dialog.

Atmosféra a doprovodný program

Konference měla slavnostní, ale přátelský ráz. Raut pořádaný v první den umožnil setkání několika generací badatelů, kteří se hlásí k tradici českých studií v Budapešti. Cenným momentem bylo i zapojení studentů, jejichž aktivní účast potvrdila perspektivnost oboru.

Zvláštní součástí programu bylo předání *Pamětního listu Slavistické společnosti Franka Wollmana* budapešťské bohemistice. Tento symbolický akt připomněl nejen historické kořeny oboru, ale i jeho přínos pro česko-maďarské kulturní vztahy a pro celou evropskou slavistiku.

Dvoudenní konference na FF ELTE potvrdila, že budapešťská bohemistika, založená roku 1955, zůstává i po sedmi desetiletích živým centrem slavistického bádání. Program spojil historický pohled s aktuálními metodologickými přístupy a zdůraznil význam česko-maďarského dialogu. Akce tak byla nejen oslavou minulosti, ale i povzbuzením do dalších let. V roce konání slavistického kongresu, který poprvé probíhá v neslovanské zemi (Paříž, Francie).

Prof. dr hab. Libor Pavera

Katedra Teorii i Praktyk Komunikacji

Uniwersytet Bielsko-Biański

Ul. Willowa 2, 43-309 Bielsko-Biała, Polsko

l.pavera@seznam.cz

<https://orcid.org/0000-0001-6916-8483>

Mgr. Beata Koziel

Katedra Teorii i Praktyk Komunikacji

Uniwersytet Bielsko-Biański

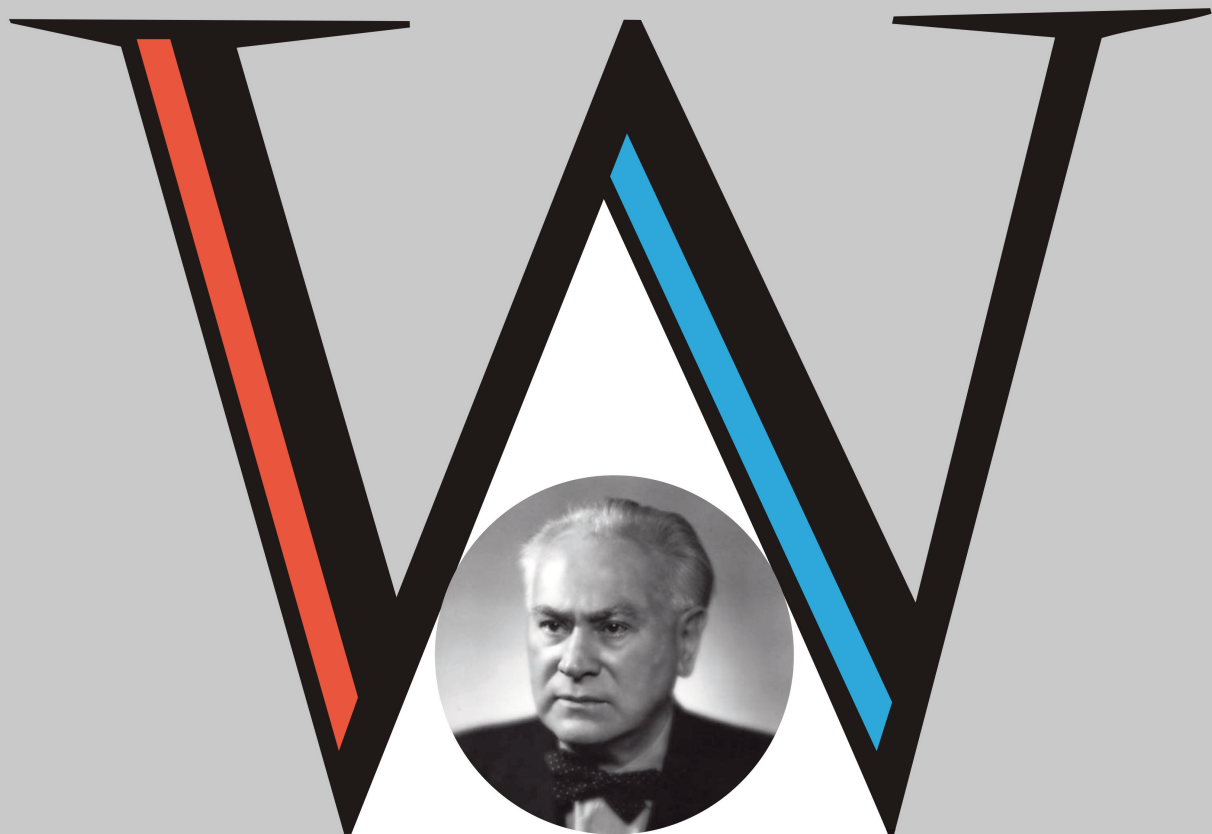
Ul. Willowa 2, 43-309 Bielsko-Biała, Polsko

bkoziel@student.ubb.edu.pl

<https://orcid.org/0009-0008-9950-5426>

This work can be used in accordance with the Creative Commons BY-SA 4.0 International license terms and conditions (<https://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/legalcode>). This does not apply to works or elements (such as images or photographs) that are used in the work under a contractual license or exception or limitation to relevant rights.

SLAVISTICKÁ SPOLEČNOST
FRANKA WOLLMANA
UDĚLUJE

Ústavu slovanské a baltské filologie
Filozofické fakulty Univerzity Loránda Eötvöse v Budapešti

pamětní list

u příležitosti 70 let trvání bohemistiky v Maďarsku (1955–2025)

prof. PhDr. Libor Pavera, CSc.

prof. PhDr. Ivo Pospíšil, DrSc.

prof. PhDr. Miloš Zelenka, DrSc.